

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ SIMONE ROZÈS
ΠΟΥ ΑΝΕΠΤΥΧΘΗΣΑΝ ΣΤΙΣ 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1982¹

*Κύριε πρόεδρε,
κύριοι δικαστές,*

Τό Hoge Raad τών Κάτω Χωρών έχει υπό-
βάλει ενώπιόν σας αίτηση περί εκδόσεως
προδικαστικής αποφάσεως στήν υπόθεση
W. κατά Η.

Τά περιστατικά έχουν ως εξής:

I — Ή διαφορά ύφίσταται μεταξύ του Η.,
όλλανδου υπηκόου και κατοίκου Βελγίου,
και της συζύγου του (W.), επίσης όλλανδής
υπηκόου και κατοίκου Βελγίου. Κατά τήν
δίκη πού αυτή τήν στιγμή έκκρεμεί στίς
Κάτω Χώρες και πού αφορά τήν διαχείριση
άπό τόν σύζυγο της προσωπικής περιου-
σίας της συζύγου του, ή τελευταία αυτή
θέλει νά χρησιμοποιήσει ως αποδεικτικό
μέσο τίς δηλώσεις πού περιέχονται στόν
«κωδικέλλο» πού συνέταξε ό σύζυγός της
και πού τώρα εύρίσκεται στήν κατοχή του
δικηγόρου της στό Ρότερνταμ.

Έξ άλλου, μεταξύ τών συζύγων ύπάρχει
έκκρεμής διαδικασία διαζυγίου στίς Κάτω
Χώρες.

Ό σύζυγος ζήτησε, κατά τήν διαδικασία
τών ασφαλιστικών μέτρων, άπό τόν πρό-
εδρο του Arrondissementsrechtbank του Ρότ-
τερνταμ νά διατάξει τήν λήψη «έπείγοντος
μέτρου προσωρινού χαρακτήρος» και συ-
νεπώς τήν έπιστροφή του «κωδικέλλου»
αυτού, προκειμένου νά αποφευχθεί ή
χρησιμοποίηση του περιεχομένου του άπό
τήν σύζυγό του έναντίον του ενώπιον
δικαστηρίου ή μέ άλλον τρόπο.

Ή σύζυγος παρέστη κατά τήν διαδικασία
τών ασφαλιστικών μέτρων και ήμφε-
σθήτησε τήν άρμοδιότητα του δικαστηρίου,
έπικουρικός δέ τό δάσιμο της αίτησεως
περί του συντηρητικού μέτρου.

Ό πρόεδρος του δικαστηρίου του Ρότ-
τερνταμ έκήρυξε εαυτόν άρμόδιο, αλλά

1 — Μετάφραση άπό τά γαλλικά.

άπέρριψε τήν αίτηση του συζύγου ως
άβάσιμη.

Ό τελευταίος αυτός ήσκησε τότε έφεση
κατά της άποφάσεως αυτής ενώπιον του
Έφετείου της Χάγης, όποτε ή σύζυγος
ήσκησε και εκείνη άντέφεση, Ισχυριζόμενη
ότι κακώς ό πρόεδρος του δικαστηρίου είχε
κηρυχθεί άρμόδιος.

Τό Έφετείο άπέρριψε τήν άντέφεση, κρί-
νοντας δέ επί της κυρίας έφέσεως, άνεκά-
λεσε τήν άπόφαση του δικαστηρίου επί τών
άσφαλιστικών μέτρων, διέταξε τήν έπι-
στροφή του «κωδικέλλου» στόν δικηγόρο
του συζύγου και άπηγόρευσε στήν σύζυγο,
ύπό τήν άπειλή χρηματικής ποινής, τήν
χρησιμοποίηση του έγγράφου αυτού.

Κατά της άποφάσεως αυτής ήσκησαν άναί-
ρεση και οι δύο, πρώτα ή σύζυγος και
κατόπιν ό σύζυγος.

Ή άναίρεση της συζύγου θέτει πάλι τό
ζήτημα κατά πόσο ό πρόεδρος του δικα-
στηρίου του Ρότερνταμ ήταν άρμόδιος νά
άποφανθεί επί αίτησεως περί του προσω-
ρινού μέτρου γιά τήν άπαγόρευση της
χρησιμοποίησεως του «κωδικέλλου». Ύπό
τίς προϋποθέσεις αυτές τό άναιρετικό
δικαστήριο τών Κάτω Χωρών υπέβαλε ενώ-
πιόν σας, κατ' έφαρμογή τών άρθρων 1 και
2 του πρωτοκόλλου περί της έρμηνείας της
συμβάσεως τών Βρυξελών, της 27ης Σε-
πτεμβρίου 1968, περί άρμοδιότητας τών
δικαστηρίων και έκτελέσεως τών άποφά-
σεων επί άστικών και έμπορικών υποθέ-
σεων, τά ακόλουθα έρωτήματα:

α) Ή έξάιρεση του «κληρονομικού δι-
καίου»² άπό τήν έφαρμογή της συμβά-
σεως, πού προβλέπεται στό άρθρο 1 δεύ-
τερη παράγραφος σημείο 1, άφορά τίς
άξιώσεις πού άσκοούνται δικαστικώς
άπό τόν συντάκτη ενός κωδικέλλου, τόν

2 — Άνεπίσημη μετάφραση.

όποιο κατέχει ένα άλλο πρόσωπο, και πού έχουν ως αντικείμενο την επιστροφή του κωδικέλλου, την καταστροφή των φωτοαντιγράφων, αντιγράφων ή αντιτύπων του και την επιβολή της απαγορεύσεως της κατοχής ή της χρήσεως όποιουδήποτε φωτοαντιγράφου, αντιγράφου ή αντιτύπου του έγγραφου αυτού, με σκοπό να αποφευχθεί ή χρησιμοποιηθεί κατά του συντάκτη του των δηλώσεων πού περιέχει ο κωδικέλλος σε διαφορά πού δεν αφορά τό κληρονομικό δίκαιο;

6) 'Η εξαίρεση των «συστημάτων ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων»¹ από την εφαρμογή της συμβάσεως, πού προβλέπεται στο άρθρο 1 δεύτερη παράγραφος σημείο 1, αφορά αξιώσεις όπως αυτές πού εξετέθησαν υπό α) ανωτέρω, σε περίπτωση πού αυτές άσκούνται για να άποφευχθεί ή χρήση των δηλώσεων πού περιέχονται στον κωδικέλλο ως αποδεικτικού μέσου κατά του συντάκτη του κωδικέλλου σε διαφορά σχετικά με την διαχείριση από τον συντάκτη του κωδικέλλου της προσωπικής περιουσίας της συζύγου του, για την όποια δεν ύπήρχε δηθεν έξουσιοδότηση ή ήταν ένδεχομένως έσφαλμένη, άν ή διαχείριση αυτή πρέπει να θεωρηθεί ότι συνδέεται στενά με τις περιουσιακές σχέσεις πού άπορρέουν άπ' εύθείας από τον δεσμό του γάμου;

γ) Περιλαμβάνει ό όρος «προσωρινά ή συντηρητικά μέτρα»¹ του άρθρου 24 και την δυνατότητα να ζητηθεί ή λήψη ασφαλιστικών μέτρων, ή όποια προβλέπεται στο τμήμα 18 του τίτλου 13 του πρώτου βιβλίου του όλλανδικού κώδικος πολιτικής δικονομίας; 'Εχει σημασία έν προκειμένω τό γεγονός ότι τό μέτρο ζητείται σε συνδυασμό με άλλη διαδικασία πού έκκρεμεί στις Κάτω Χώρες;

1 — 'Ανεπίσημη μετάφραση.

δ) 'Η περίπτωση της παραστάσεως του έναγομένου άποκλειστικά και μόνο για την προβολή της ένστάσεως άναρμοδιότητας, περίπτωση πού αναφέρεται στην δεύτερη φράση του άρθρου 18, περιλαμβάνει και την περίπτωση κατά την όποια ό έναγόμενος προβάλλει μέν την ένσταση άναρμοδιότητας, άναπτύσσει όμως έπικουρικώς, έφ' όσον τυχόν ό δικαστής κηρυχθεί άρμόδιος, ίσχυρισμούς επί της ουσίας;

II — 'Επί άστικών και έμπορικών ύποθέσεων κατά την έννοια του άρθρου 1 της συμβάσεως άρμόδια κανονικώς είναι, σύμφωνα με τον γενικό κανόνα πού προβλέπεται στο άρθρο 2 πρώτη παράγραφος, τά δικαστήρια του Κράτους μέλους στο όποιο κατοικεί ό έναγόμενος, έν προκειμένα δε ή σύζυγος κατοικεί στο Βέλγιο.

'Εν τούτοις ή σύμβαση δεν εφαρμόζεται (άρθρο 1 σημείο 1) ιδίως επί συστημάτων ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων και επί του κληρονομικού δικαίου. Κατά την άπόφαση του 'Εφετείου, ό κανόνας αυτός σημαίνει ότι άρμόδια είναι τά όλλανδικά δικαστήρια, άφοδ οι σύζυγοι, παρά τό γεγονός ότι κατοικούν στο Βέλγιο, έχουν και οι δύο την όλλανδική ιθαγένεια και τά της κληρονομικής διαδοχής του συζύγου μετά τον θάνατό τους θά ρυθμισθούν κατά πάσα πιθανότητα βάσει του όλλανδικού δικαίου.

'Υπάρχει όμως μία διπλή «εξαίρεση της εξαίρεσεως αυτής».

'Αφ' ενός μέν, δυνάμει του άρθρου 18, «τό δικαστήριο συμβαλλομένου κράτους, πλόν των περιπτώσεων κατά τις όποιες ή άρμο-

διότητος του προκύπτει ἐξ ἄλλων διατάξεων τῆς παρουσίας συμβάσεως, καθίσταται ἀρμόδιο καὶ ὅταν ὁ ἐναγόμενος παρίσταται ἐνώπιόν του. Ὁ κανόνας αὐτός δὲν ἐφαρμόζεται ἂν ἡ παράσταση τοῦ ἐναγομένου ἀποβλέπει στὴν ἀμφισβήτηση τῆς ἀρμοδιότητος ἢ ἂν ὑφίσταται ἀποκλειστικὴ ἀρμοδιότης ἄλλου δικαστηρίου δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 16»¹.

Ἐφ' ἑτέρου δέ, δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 14, «ἡ λήψη προσωρινῶν ἢ συντηρητικῶν μέτρων πού προβλέπονται ἀπὸ τὴν νομοθεσίαν ἐνός συμβαλλομένου κράτους δύναται νὰ ζητηθεῖ ἀπὸ δικαστήριον τοῦ κράτους αὐτοῦ, ἔστω καὶ ἂν, δυνάμει τῆς παρουσίας συμβάσεως, ἀρμόδιο ἐπὶ τῆς κυρίας ὑποθέσεως εἶναι δικαστήριον ἄλλου συμβαλλομένου κράτους»¹.

Τὸ ἀνώτατο δικαστήριον τῆς Ὁλλανδίας θέτει τὸ ἐρώτημα ἂν, σὲ περίπτωσιν πού ἔχει ἐφαρμογὴ ἢ μία ἢ ἄλλη ἀπὸ τίς διατάξεις αὐτές, ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου τοῦ Ρόττερνταμ εἶχε ἀρμοδιότητα νὰ δεχθεῖ τὴν αἴτηση τοῦ συζύγου περὶ ἀσφαλιστικῶν μέτρων.

Μοῦ φαίνεται χρήσιμο νὰ ἐξετάσω κατ' ἀρχὰς τὰ δύο τελευταῖα ἐρωτήματα.

1. Οἱ διαφορές πού ἀφοροῦν τὰ συστήματα ρυθμίσεως τῶν περιουσιακῶν σχέσεων τῶν συζύγων, καὶ τὸ κληρονομικὸ δίκαιο ἀποκλείονται ρητῶς ἀπὸ τὸ πεδίο ἐφαρμογῆς τῆς συμβάσεως. Τὸ ἄρθρο 24 δὲν ἀπονέμει στὰ δικαστήρια ἐνός συμβαλλομένου κράτους τὴν ἀρμοδιότητα νὰ διατάξουν προσωρινὰ ἢ συντηρητικὰ μέτρα, ἐκτός ἂν ἡ οὐσία τῆς διαφορᾶς, ἔστω καὶ ἂν εἶναι τῆς ἀρμοδιότητος δικαστηρίου ἄλλου συμβαλλομένου κράτους, ἀφορᾷ τίς ὑποθέσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐφαρμόζεται ἡ σύμβασις: σὲ καμμία ἐπομένως περίπτωσιν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χρησιμοποιοῦνται τὸ ἄρθρο

αὐτό γιὰ νὰ καταστρατηγηθεῖ ἡ δημοσίας τάξεως διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 1 τῆς συμβάσεως.

Στὴν ἀπόφασίν σας de Cavel, τῆς 27ης Μαρτίου 1979 (Rec. σ. 1056), κρίνατε ὅτι ἡ σύμβασις δὲν παρέχει καμμία νομικὴ βάση πού νὰ ἐπιτρέπει τὴν διάκριση μεταξὺ προσωρινῶν καὶ ὀριστικῶν μέτρων, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐθνικὸ πεδίο ἐφαρμογῆς τῆς. Τὸ ἄρθρο 24 δὲν ἐπιρεάζει καθόλου τὴν διαπίστωσιν αὐτῆς, ἀφοῦ ἀφορᾷ ρητῶς τὴν περίπτωσιν τῶν προσωρινῶν μέτρων πού διατάσσονται σὲ ἓνα συμβαλλόμενον κράτος, ὅταν ἀρμόδια ἐπὶ τῆς οὐσίας «δυνάμει τῆς συμβάσεως» εἶναι τὰ δικαστήρια ἄλλου Κράτους μέλους. Κατὰ συνέπεια, δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐπίκλησις τοῦ ἀρθροῦ αὐτοῦ προκειμένου νὰ ὑπαχθεῖ στὸ πεδίο ἐφαρμογῆς τῆς συμβάσεως ἡ λήψη προσωρινῶν ἢ συντηρητικῶν μέτρων ἐπὶ ὑποθέσεων πού δὲν καλύπτονται ἀπὸ τὴν σύμβασις.

2. Ἀκόμη καὶ ἂν ὑποτεθεῖ ὅτι ἀποκλείεται ἡ ἀρμοδιότης τῶν ὀλλανδικῶν δικαστηρίων δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 1, τὸ ὀλλανδικὸ ἀναιρετικὸ δικαστήριον θέτει πάντως τὸ ἐρώτημα μήπως τὰ δικαστήρια αὐτὰ καθίστανται πάλι ἀρμόδια λόγω τοῦ ὅτι ἡ σύζυγος παρέστη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ὄχι μόνον γιὰ νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου τοῦ Ρόττερνταμ, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ ἀντικρούσῃ ἐπικουρικῶς τὴν αἴτησιν κατ' οὐσίαν (ἄρθρο 18).

Στὸ ἐρώτημα αὐτὸ πρέπει νὰ δοθοῦν δύο ἀπαντήσεις.

Κατὰ πρῶτον λόγον καὶ κατ' ἀναλογία πρὸς τὴν παρατήρησίν μου ὡς πρὸς τὸ ἄρθρο 24, εἶναι προφανές ὅτι, ἀκόμη καὶ ἂν ὁ ἐναγόμενος παρίσταται καὶ ἡ παράστασις αὐτῆς δὲν ἔχει ὡς μοναδικὸ σκοπὸ τὴν ἀμφισβήτησιν τῆς ἀρμοδιότητος, ἡ παρέκτασις τῆς ἀρμοδιότητος τὴν ὁποία προβλέπει στὴν περίπτωσιν αὐτῆς τὸ ἄρθρο 18 δὲν δύναται νὰ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ὑπαχθεῖ

1 — Ἀνεπίσημη μετάφρασις.

στό πεδίο εφαρμογής της συμβάσεως μία υπόθεση που εξαιρείται απολύτως από το πεδίο αυτό βάσει του άρθρου 1. Η δεύτερη φράση του άρθρου 18 διευκρινίζει άλλωστε ότι «ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζεται... αν υφίσταται αποκλειστική αρμοδιότητα άλλου δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 16»¹. Οι αποκλειστικές όμως αρμοδιότητες που προβλέπει το άρθρο αυτό δεν αφορούν και αυτές παρά μόνο τις διαφορές σε άστικές και έμπορικές υποθέσεις.

Κατά δεύτερο λόγο, η δεύτερη φράση του άρθρου 18 αποκλείει την παρέκταση της αρμοδιότητας του δικαστηρίου συμβαλλομένου κράτους διαφορετικού από το κράτος της κατοικίας του εναγομένου, ενώπιον του οποίου ο εναγόμενος παρίσταται, έφ' όσον ο εναγόμενος άμφισθητεί όχι μόνο την αρμοδιότητα, αλλά και την ουσία της άγωγής. Πράγματι, έχετε άποφανθεί (Elefanten Schuh, 24 Ιουνίου 1981) ότι ο κανόνας περί αρμοδιότητας της πρώτης φράσεως του άρθρου 18 δεν λαμβάνεται υπ' όψη, άκόμη και αν η άμφισθήτηση της αρμοδιότητας δεν αντίτασσεται ως κύριο αίτημα ή πριν από οποιοδήποτε ίσχυρισμό άμύνης επί της ουσίας: άρκει η άμφισθήτηση αυτή να γίνει πριν από την κατά τό έθνικό δίκαιο του έπιληφθέντος δικαστηρίου «πρώτη πράξη άμύνης που προβάλλεται ενώπιόν του». Ο Sir Gordon Slynn ήταν άκόμη σαφέστερος στις προτάσεις που ανέπτυξε στην υπόθεση αυτή, στις όποιες έκρινε ότι «ή προβολή ίσχυρισμών επί της ουσίας της διαφοράς από τόν εναγόμενο δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι έχει υποβληθεί στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου, αν οι ίσχυρισμοί αυτοί γίνονται *έπικουρικώς* προς τόν κύριο ίσχυρισμό ότι τό δικαστήριο είναι αναρμόδιο».

Στην άπόφαση Rohr, της 22ας Οκτωβρίου 1981, διευκρινίσατε ότι τό άρθρο 18 «έπιτρέπει στον εναγόμενο όχι μόνο να άμφισθητήσει την αρμοδιότητα, αλλά και να προβάλλει ταυτοχρόνως, *έπικουρικώς*, ίσχυρισμούς άμύνης επί της ουσίας, *χωρίς να χάνει ένεκα τούτου τό δικαίωμα προβολής της ένστάσεως αναρμοδιότητας*».

1 — Άνεπίσημη μετάφραση.

3. Έπομένως, τό πρόβλημα που τίθεται ενώπιον του έθνικού δικαστηρίου περιορίζεται στό αν ή ουσία της διαφοράς που υφίσταται μεταξύ τών συζύγων άποτελεί ζήτημα που υπάγεται στα συστήματα ρυθμίσεως τών περιουσιακών σχέσεων τών συζύγων ή στό κληρονομικό δίκαιο εν εύρεία έννοία, ή αντίθέτως «στις άστικές και έμπορικές υποθέσεις».

Τά δύο πρώτα έρωτήματα έχουν υποβληθεί με πολύ εύθύ τρόπο. Ο χαρακτηρισμός όμως της αξιώσεως του συζύγου δεν είναι ζήτημα που άφορά τό Δικαστήριο, τό όποιο κρίνει κατ' εφαρμογή του πρωτοκόλλου περί της *έγμνησίας* της συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968.

Θά ήθελα μόνο να τονίσω, προκειμένου να δοηθήσω τό αίτούν δικαστήριο, τό άκόλουθο σημείο, τό όποιο άπεσαφηνίσθη με την προαναφερθείσα άπόφασή σας de Cavel.

Λόγω της ιδιαίτεροτητας όρισμένων θεμάτων, συγκεκριμένα δέ «της προσωπικής καταστάσεως και της ικανότητας τών φυσικών προσώπων, τών συστημάτων ρυθμίσεως τών περιουσιακών σχέσεων τών συζύγων, του κληρονομικού δικαίου»¹ ή σύμβαση δεν εφαρμόζεται επί τών διαφορών που άνάγονται στα θέματα αυτά.

Η προσωρινή ρύθμιση τών «περιουσιακών σχέσεων τών συζύγων μεταξύ τών όποιών έκκρεμει δίκη περί διαζύγιου είναι άρρήκτως συνδεδεμένη με ζήτήματα της προσωπικής καταστάσεως τών προσώπων, τά όποία ανάκύπτουν λόγω της λύσεως του συζυγικού δεσμού και της καταργήσεως του συστήματος ρυθμίσεως τών περιουσιακών σχέσεων τών συζύγων».

Έκ τών άνωτέρω συνάγεται ότι ό όρος «συστήματα ρυθμίσεως τών περιουσιακών σχέσεων τών συζύγων» περιλαμβάνει «όχι

μόνο τὰ συστήματα ρυθμίσεως τῶν περιουσιῶν τὰ ὁποῖα προβλέπονται εἰδικῶς καὶ ἀποκλειστικῶς ἀπὸ ὀρισμένες ἐθνικὲς νομοθεσίαι ἐν ὄψει τοῦ γάμου, ἀλλὰ καὶ ὅλες τὶς περιουσιακὲς σχέσεις πού ἀπορρέουν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸν συζυγικὸ δεσμό ἢ ἀπὸ τὴν λύση τοῦ δεσμοῦ αὐτοῦ» (σκέψη 7, σ. 1066).

Κατὰ συνέπεια οἱ διαφορὲς πού ἀφοροῦν τὴν περιουσία τῶν συζύγων μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐκκρεμεῖ δίκη περὶ διαζυγίου δύνανται νὰ εἶναι, ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως, συνδεδεμένες στενά:

- εἴτε μὲ ζητήματα προσωπικῆς καταστάσεως,
- εἴτε μὲ περιουσιακὲς σχέσεις πού ἀπορρέουν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸν συζυγικὸ δεσμό ἢ ἀπὸ τὴν λύση του,
- εἴτε ἀκόμη καὶ μὲ περιουσιακὲς σχέσεις μεταξὺ τῶν συζύγων οἱ ὁποῖες ὁμοῦ καὶ μὴ ἔχουν καμμία σχέση μὲ τὸν γάμο.

Ἡ σύμβαση ἐφαρμόζεται μόνο στὴν τελευταία αὐτὴ περίπτωση.

Κατὰ τὴν γνώμη μου ἡ διαχείριση τοῦ συζύγου πρέπει νὰ θεωρηθεῖ, σύμφωνα μὲ τὴν διατύπωση τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος, «ὅτι συνδέεται στενά μὲ τὶς περιουσιακὲς σχέσεις πού ἀπορρέουν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸν δεσμό τοῦ γάμου».

4. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν χαρακτήρα ἀπὸ ἀπόψεως κληρονομικοῦ δικαίου τῆς διαφορᾶς πού ἐκκρεμεῖ μεταξὺ τῶν διαδίκων, θὰ παρατηρήσω ἀπλῶς ὅτι τὰ δικαιώματα — πρὸς ὑποστήριξη τῶν ὁποίων ἡ σύζυγος σκοπεῖ νὰ χρησιμοποιήσῃ ὡς ἀποδεικτικὸ μέσο τὸν «κωδῖκελλο» πού συντάξε ὁ σύζυγός της — ἔχουν ἐνδεχόμενον μόνον χαρακτήρα, ἀφοῦ βασίζονται σὲ μελλοντικὴ κληρονομικὴ διαδοχὴ. Μοῦ φαίνεται δύσκολο νὰ ἐπιτρέπεται, ὑπὸ τὶς προϋποθέσεις αὐτές, τὸ δικαστήριον νὰ διατάξῃ κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἀσφαλιστικῶν μέτρων ἔστω καὶ προσωρινὰ ἢ συντηρητικὰ μέτρα: ὁ ἐνάγων στὴν δίκη πού ἐκκρεμεῖ ἐνώπιον ἄλλου δικαστηρίου δὲν δύναται νὰ προβάλλῃ κατὰ τοῦ ἐναγομένου γεγενημένες ἢ μέλλουσες ἀπαιτήσεις παρά μόνον βάσει μιᾶς ὑφισταμένης ἤδη νομικῆς καταστάσεως. Ἐξ ὀρισμοῦ ὁμοῦ, ἡ κληρονομικὴ διαδοχὴ τοῦ συζύγου δὲν ἔχει χωρήσει.

Προτείνω νὰ δώσετε τὴν ἐξῆς ἀπάντηση στὰ ὑποβληθέντα ἐρωτήματα:

1. Οἱ δικαστικὲς ἀποφάσεις πού διατάσσουν προσωρινὰ ἢ συντηρητικὰ μέτρα βάσει τοῦ ἄρθρου 24 τῆς συμβάσεως τῆς 27ης Σεπτεμβρίου 1968 ἐμπίπτουν στὸ πεδίο ἐφαρμογῆς της, τὸ ὁποῖο ὀρίζεται στὸ ἄρθρο 1, ἐφ' ὅσον ἡ διαφορὰ σὲ σχέση μὲ τὴν ὁποία ζητεῖται τὸ μέτρο ἀφορᾷ περιουσιακὲς σχέσεις πού δὲν ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ σύστημα ρυθμίσεως τῶν περιουσιακῶν σχέσεων τῶν διαδίκων ἢ ἀπὸ τὴν κατάργησή του.
2. Ὁ κανόνας περὶ ἀρμοδιότητος τοῦ ἄρθρου 18 τῆς συμβάσεως δὲν ἐφαρμόζεται, ὅταν ὁ ἐναγόμενος σὲ μία ὑπόθεση πού ἐμπίπτει στὸ πεδίο ἐφαρμογῆς τῆς συμβάσεως παρίσταται γιὰ νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ἀρμοδιότητα καὶ ὑποβάλλῃ συγχρόνως ἐπικουρικῶς ἰσχυρισμοὺς ἀμύνης ἐπὶ τῆς οὐσίας.